

Bouwen aan de toekomst in de regio Amsterdam: MAATWERK IN EEN METROPOOL VAN MENSEN

Denk aan de Hollandse kust, aan polderlandschappen, aan veenweidegebieden, bos en heide, plassen en meren. Tel daar authentieke dorpen, suburbane en hoogstedelijke omgevingen bij op, met zowel historische binnensteden als nieuwe stedelijkheid. Dit is de Metropoolregio Amsterdam (MRA), de thuisbasis van zo'n 2,5 miljoen inwoners en 130.000 bedrijven. Een regio die een grote bijdrage kan en moet leveren aan de nieuwe economie en aan de bouw van de benodigde honderdduizenden woningen. De regio staat echter onder grote druk.

Op een relatief klein gebied passen we in Nederland veel verschillende belangrijke functies in, zoals landbouw, natuur, recreatie, mobiliteit, werklocaties en wonen.

Van oudsher zijn de steden binnen dit evenwicht belangrijke knooppunten van menselijke activiteit. De concentratie van inwoners leidt tot bedrijvigheid, vormt een afzetmarkt en zorgt voor verplaatsingen van mensen, goederen, informatie en ideeën. Steden kennen een sterke maatschappelijke dynamiek en zijn randvoorwaardelijk voor de nationale economie: gaat het goed met de steden, dan gaat het goed met het land.

Aanjager van de nationale economie
De MRA is een sterk verstedelijkte regio in Nederland, met een hoge concentratie van sociale, culturele en economische dynamiek. Met een aandeel van ruim 20% in het Bruto Nationaal Product is de MRA een voorname aanjager van én bijdrager aan de nationale economie. Met een internationaal vliegveld, een zeehaven, het financiële centrum van het land, de grootste bloemenveiling van de wereld, Media Valley en clusters van kennisintensieve en creatieve bedrijven huisvest de MRA een aantal kernfuncties van Nederland. Daarmee is de MRA een centrale schakel binnen de Nederlandse en in de internationale economie.

Uitdagingen ondanks de coronacrisis
Hoewel de bevolkingsgroei tijdens de

coronapandemie een pas op de plaats lijkt te maken, is de verwachting dat de bevolking snel verder zal toenemen. Deze groei verhoogt de druk op met name de stedelijke regio's om het welvaarts- en welzijnsniveau binnen Nederland te behouden en te verhogen. De stedelijke regio's staan hierin voor een aantal uitdagingen, die nauwelijks door de coronacrisis worden beïnvloed. Zo is binnen de MRA sprake van woningnood, tekorten op delen van de arbeidsmarkt en heeft het mobiliteitssysteem zijn grenzen bereikt. Daarnaast spelen nadrukkelijk de transitieopgaven op het gebied van energie en klimaat een rol. De samenwerkende overheden in de MRA, 32 gemeenten, twee provincies en de Vervoerregio Amsterdam, slaan de handen ineen om deze opgaven op te pakken, samen met partners uit het bedrijfsleven en de wetenschap.

Menselijke maat bij woningbouw

Om te voorkomen dat de enorme woningnood verder oploopt, moeten veel woningen worden gebouwd. Met het Rijk heeft de MRA afgesproken dat we door projecten te versnellen tot 2030 175.000 woningen bouwen, ruim 20% van het totaal dat nodig is in Nederland. Dat betekent een langjarige hoge woningproductie van meer dan 17.000 woningen per jaar.

Van belang is daarbij om de menselijke maat te behouden: de variatie aan woonmilieus, betaalbare woningen, de nabijheid van werk, uitstekende verbindingen tussen de steden onderling en met Amsterdam, korte afstanden tot de veelzijdige natuur en volop mogelijkheden voor recreatie. Dit is nationaal en internationaal de kracht van de MRA: een menselijke metropool van wereldformaat.

Polycentrisch model

Binnen de MRA hebben we daarom afgesproken om voornamelijk binnenstedelijk te bouwen op basis van een polycentrisch model. Dit betekent dat de meeste woningen in een aantal (middel)grote steden worden gerealiseerd, op plekken die al zo veel mogelijk zijn aangesloten op bestaande infrastructuur

en met zo min mogelijk impact op natuur en landschap. Die zijn immers van belang voor biodiversiteit, recreatie, het opwekken van energie en waterberging als gevolg van klimaatverandering.

Voor een evenwichtige regio is het zaak om die woningen te bouwen, die passen bij de woningbehoefte. Ook mensen met lagere en middeninkomens moeten de mogelijkheid hebben om in de buurt van hun werk in onze regio te wonen, in zowel huur- als koopwoningen. Mensen moeten zich thuis voelen bij de uitbreidingen in hun stad; de stad moet van hen blijven en aansluiten op het karakter van de stad waar ze wonen.

Mensen zijn sociale wezens en juist de stedelijke omgeving moet de plek zijn waar mensen sociale relaties kunnen aangaan en onderhouden. De coronapandemie onderstreept het belang hiervan nog eens extra. We zijn het verplicht hier oog voor te hebben.

Nú doorpakken

Binnenstedelijk bouwen, aan betaalbare, duurzame en klimaatadaptieve huizen, met oog voor de menselijke maat, is complex en kent flinke kosten. Nu de coronacrisis zorgt voor een tijdelijke pas op de plaats in de bevolkingsgroei is dit hét moment om door te pakken en het bestaande tekort in te lopen.

In de MRA hebben we hierover als samenwerkende overheden afspraken gemaakt. Bouwen en wonen zijn geen verdienmodel, maar een maatschappelijke opgave. We zijn het verplicht om iedereen een dak boven het hoofd te bieden en dat willen we ook graag, met nadrukkelijk oog voor de menselijke maat. Maar ondanks onze gezamenlijke ambitie is bouwen een complexe ingewikkelde opgave, met tal van belemmeringen op het gebied van onder meer PFAS, stikstof en geluid. De gezamenlijke overheden in de MRA roepen het Rijk en marktpartijen op om deze opgave samen aan te gaan. We willen gezamenlijk investeren in het duurzaam ontwikkelen van een toekomstbestendige en evenwichtige Metropoolregio Amsterdam.

House of Skills

De ambities van het Rijk en de MRA worden niet gerealiseerd wanneer er niet voldoende gekwalificeerd en beschikbaar arbeidspotentieel is. Dit is een belangrijke risicofactor. Daarom zijn we in de MRA gestart met het arbeidsmarktinitiatief House of Skills.

House of Skills werkt onder meer aan de pilot Van Bank naar Bouw en het Transferpunt Bouw en Techniek. Hier worden mensen die geïnteresseerd zijn in werken in de bouw of techniek op basis van hun vaardigheden gekoppeld aan werk in deze sectoren.

House of Skills is een samenwerkingsverband van ROC's, hogescholen, onderzoeksinstellingen, werkgevers- en werknemersorganisaties, UWV en overheden in de Metropoolregio Amsterdam. Sinds drie jaar bouwt House of Skills aan een meer op vaardigheden gerichte onderwijs-arbeidsmarkt. Veel nieuwe werkzoekenden moeten de overstap maken naar een nieuwe sector. Door hun skills in kaart te brengen, krijgen mensen een breder perspectief op (ander) werk, ook in andere sectoren.

Foto: gemeente Amsterdam, Edwin van Eis.

